

Toimintaohjeita ja neuvoja sähkökatkosten varalle 5.1.2023

Vallitsevan maailmantilanteen sekä talvikuukausien ja mahdollisten pitkien pakkasjaksojen odotetaan pistävän koko Suomen energihuollon kantokyvyn koetukselle. Sähköä saatetaan joutua säännöstelemään tilapäisillä sähkökatkoksilla. Sähkökatkoksia saattaa tapahtua myös ilman ennakkovaroitusta. Sähkönkäytön tarkkailu ja sähkönkulutuksen vähentäminen ovat tärkeitä varautumistoimenpiteitä etenkin korkeimman kulutuksen aikaan eli aamuisin klo 7–10 ja iltaisin klo 16–20. Sähkökatkokset vaikuttavat asumiseen ja meidän kaikkien arkeemme monin tavoin, mutta onneksi katkosten odotetaan olevan alueellisia ja lyhytaikaisia.

Sähkökatkosten mahdollisuus kannattaa kuitenkin pitää mielessä jo nyt ja varautua niihin omalta osaltaan mahdollisimman hyvin. Huomioithan sähkökatkoihin varautumisessa ja katkojen aikana ainakin seuraavat asiat.

KOTONA OLLESSA:

Sähkökatkot ovat jakeluverkkoyhtiöiden tiedossa

Sähköverkkoyhtiöön ei tarvitse ilmoittaa sähkökatkoksesta. Sähköverkkoyhtiö tiedottaa asiakkaita tilanteesta mm. häiriökarttapalvelun ja erillisten tiedotteiden kautta sekä asiakkaille tehtävällä suoralla viestinnällä. Älä soita hätänumeroon kysyäksesi esimerkiksi sähkökatkon kestosta. Turhat puhelut voivat tukkia hätänumeron. Silloin kiireellistä apua tarvitsevat eivät saa yhteyttä hätäkeskukseen.

Pidä taskulamppu ja paristot saatavilla

Huolehdi, että taloudestasi löytyy yksi tai useampi taskulamppu sekä niihin sopivat paristot ja varaparistot. Laita taskulamppu sellaiseen paikkaan, josta löydät sen helposti myös pimeässä. Moni modernimpi taskulamppu toimii ladattavalla akulla. Varmistu siis säännöllisesti, että taskulampun akku on ladattuna. Jos omistat erillisen pienelektronikan varavirtalähteen, pidä myös sen varaustasosta huolta säännöllisesti.

Muista radio ja siihen sopivat paristot

Varmista, että taloudestasi on toimiva paristokäyttöinen radio ja siihen paristot, jotta voit seurata uutisointia, jos netti ei jostain syystä toimi. Sähkökatkojen aikana radio toimii mm. viranomaisten tiedotuskanavana. Etsi Radio Suomen tai paikallisradion kanava. Kuuntele uutisia ja ohjeita radiosta. Jos pääset internetiin, löydät tietoa uutissivuilta ja viranomaisten sivuilta. Katso myös sähköyhtiön ja kotikuntasi sivut.

Varmista ruokahuollon kotivara

Hyvä yleissääntö on, että ruokatarpeita on kotitaloudessa varattuna noin kolmen vuorokauden tarpeisiin. Rakenna kotivara ruoka-aineksista, joita taloudessasi käytetään muutenkin ja pidä pääpaino ruuissa, jotka säilyvät huoneenlämmössä. Sähkökatkon sattuessa jääkaappi ja pakastin lämpenevät ja jotkin ruoka-aineet pilaantuvat yllättävän nopeasti. Käytä helpoimmin pilaantuvat järjestyksessä ensimmäisenä.

Älä käytä vettä sähkökatkon aikana ja sammuta sähkölaitteet

Veden käyttöä tulee välttää, sitä kannattaa käyttää ainoastaan välttämättömissä tilanteissa. (hanat ja vessanpönttö). Vessan vetämistä, suihkussa käyntiä, kylpyä sekä astian- ja pyykinpesua on syytä välttää sähkökatkon aikaan. Vettä ei tulisi laskea viemäriin, vaan sen voi valuttaa hanan alla olevaan ämpäriin.

Poikkeustilanteeseen pitää varautua hankkimalla kannellinen astia veden noutoa varten jakelupisteiltä sekä pullovettä. WC-istuimeen voi laittaa esimerkiksi muovikassin ja käyttää pussissa kuivikkeena reilusti vessa- tai sanomalehtipaperia. Tarpeiden jälkeen muovipussin voi viedä jätekatoksen sekajäteastiaan.

Huomioi myös, että sähkökatko itsessään saattaa rikkoa putkistoja, jolloin sähkökatkon jälkeenkin tulee noudattaa erityistä varovaisuutta vedenkäytön osalta. **Hanasta saattaa myös tulla sähkökatkon aikana ja jälkeen tulikuumaa vettä**, joten erityistä varovaisuutta tulee noudattaa poikkeustilanteen jälkeenkin. Sähkökatkon aikana asukkaiden tulee sammuttaa mahdollisesti päällä olleet sähkölaitteet, liedet, uunit ja esimerkiksi sauna, jotta niistä ei sähköjen palauduttua aiheudu palovaaraa.

Varaudu asuintilojen viilenemiseen

Jos kotisi on yksinomaan suoran sähkölämmityksen varassa, saattavat asuintilat viilentyä sähkökatkon aikana yllättävänkin nopeasti. Makuupussit, huovat ja täkit kuten myös villakerrastot ja muut pakkaskelin vaatetukset tulevat näissä tilanteissa tarpeeseen. Parin tunnin sähkökatkon aikana kerros- tai rivitaloasunnon sähkölaitteet, valaistus ja lämmitys eivät toimi ja valot pimenevät, mutta asunto ei kuitenkaan kylmene merkittävästi tai ruoka ei pilaannu.

Käytä kännykkää järkevästi

Älä tuhlaile sähkökatkon aikana puhelimen akkua turhaan nettiselailuun. Huomaa, että myös matkapuhelinverkot ovat sähkökatkon aikana riskialttiita häiriöille: älä kuormita niitä suoratoistopalveluilla, vaan säästä verkon kapasiteettia esim. hätäpuheluille. Varaathan myös sopivan varavirtalaitteen sähkökatkon varalle.

Myös meillä kiinteistöhuollossa on sähkökatkon aikaan kädet täynnä poikkeustilanteen töitä, joten olethan yhteydessä meihin vain juuri siihen hetkeen liittyvissä välttämättömissä asioissa. Huoltopyynnön voit tehdä näppärästi verkkosivuillamme ja se jää meille talteen.

KIINTEISTÖSSÄ LIIKUTTAESSA:

Älä käytä hissiä

Jos tiedät, että sähkökatkon mahdollisuus on lähiaikoina ilmeinen, älä käytä hissiä, vaan valitse suosiolla portaat. Sähkökatko saattaa pysäyttää myös kiinteistön hissien. Jos hissiin jää henkilöitä jumiin, on käytettävä hississä olevaa hälytysnappia ja odotettava rauhallisena hissien huoltohenkilöstöä. Hissikorissa vaihtuu ilma, vaikka hissi ei muuten toimisikaan.

Pidä mielessä sähkölukkojen häiriöt

Kiinteistön ovissa ja porteissa olevat sähkötoimiset lukitukset ovat katkon aikana alttiita häiriöille. Ne saattavat jäädä omin päin pidemmäksi aikaa auki tai kiinni ja aiheuttaa siten turvallisuusriskejä tai kylmän ulkoilman pääsyä sisätiloihin.

Hädässä ystävä tunnetaan ja sähkökatkon sattuessa myös naapuriapu

Jos naapurissasi asuu seniori, pidä huolta, että hänelläkin on katkon aikana kaikki hyvin. Sähköttömyys saattaa aiheuttaa seniorille yllättävän isoja hankaluuksia arjen välttämättömiin perustoimintoihin mm. liikkumiseen, ruokailuun ja lämpimänä pysymiseen liittyen. Sopikaa taloyhtiössä naapureiden kesken, miten apu saadaan löytämään perille poikkeustilanteen aikana.

Tärkein taito on pysyä rauhallisena

Tärkein taito sähkökatkossa on pysyä rauhallisena. Sähkökatkot ovat nykyisin harvinaisia ja useimmiten suhteellisen lyhytkestoisia, mutta tilanne on monille uusi ja voi aiheuttaa pelkoa ja epävarmuutta. Sähkökatkot eivät kuitenkaan ole vaarallisia, ja niistä selvittää varautumalla hyvin. Viranomaiset ja sähköjakelun ammattilaiset ovat harjoitelleet sähkökatkoja sekä sähköjen palauttamista ja hoitavat tilannetta ammattitaitoisesti. Huoltoyhtiöllä on omat ohjeistuksensa tilanteessa toimimiseksi. Asukkaiden tehtäväksi jää rauhassa odottaa sähköjen palautumista.

Lisätietoja:

Varautumissuunnitelma kotitalouksille

<https://72tuntia.fi>

Kantaverkkoyhtiö Fingridin ja sähköjakeluverkkoyhtiöiden ammattilaiset ovat laatineet tarkat suunnitelmat siitä, miten tieto sähköpulasta ja sähkökatkoista kulkee tehokkaasti. Kansalaisten tehtävänä on huolehtia omat yhteystietonsa ajan tasalle sähköjakeluyhtiöiden tiedottamista varten, seurata mediaa ja tarkkailla omaa kännykkää – sekä varautua ennakkoon.

www.fingrid.fi/

Kotkan Kiinteistöpalvelu oy

Eteläpuistokatu 5

48100 Kotka

www.kotkankiinteistopalvelu.com

tuotanto@kotkankiinteistopalvelu.com

asiakaspalvelu puh. (05) 215 003

päivystys 24h puh. 0500 607 350

